

Єдність театрів у балеті

Балет «Маленький принц» за повістю французького письменника Антуана де Сент-Екзюпері, став «візитною карткою» Харківського театру опери та балету в цьому сезоні. Прем'єра відбулась 5 листопада 2016, і з того часу сценічне життя вистави продовжує бути яскравим, приваблюючи глядачів оригінальним (не зовсім «класичним» для балету) сюжетом. Звертаєш увагу на незвичайне поєднання багатьох різноманітних форм, новизну хореографічного рішення.

У балеті 2 дії, 13 картин. Все починається з танця Пілота та Принця, які щойно познайомились у безлюдній пустелі. Потім – вихід Баранів, яких Пілот малює Принцу. Костюми роблять їх майже живими. Було цікаво спостерігати за ними під музику «Бранденбургського концерту» Й.С.Баха. Розповідаючи про життя на своїй планеті, Маленький Принц описує бур'янів-баобабів, які з'являються перед нами під музику з «Чотири пори року» А.Вівальді, та кохану Троянду, яку супроводжує музика П. Чайковського. Ця картина була вирішена загадково: на сцені було одразу дві Троянди, одна співала оперним сопрано, інша танцювала романтичний дует з Принцом. Вокал був ніби внутрішнім голосом героїні, про спалах почуттів якої свідчили найвищі звуки (елемент оперного театру).

В монолозі Принца про подорож на найближчі 6 астероїдів предстали образи різних героїв, але всіх їх можна було впізнати за костюмами. На першому астероїді жив Король, який дуже любив, щоб йому служили. Його образ вдало доповнював музичний мотив – «Шутка» із Сюїти № 2 Баха. На цій планеті навіть ліхтарі починають оживати, виходять з залу та починають танцювати. На другій планеті мешкав Шанолубець. Він так багато дивився у дзеркало, що його віддзеркалення ожило, таким чином два Шанолубці танцювали з Принцом. Далі був П'яниця, який під жалібну, сумну мелодію скрипки «розповідав» у балетній варіації свою історію. На четвертому астероїді панувала Ділова людина. Спочатку герой танцював сам, а потім до нього приєдналися Король, Шанолубець та П'яниця – всі ті, хто був незадоволений життям, хто не цінував те, що в нього було. На п'ятому астероїді жив Ліхтарник, Маленькому Принцу він сподобався найбільше, бо він залишався вірним своєму зобов'язанню запалювати та загашати ліхтарі. Його образ розкривався в танці з ліхтарями, які також були немов живі.

В другій дії за допомогою птахів, які танцювали під музику Еріка Саті, Принц пересувається з однієї планети на іншу. Костюми птахів світилися у темряві. Коли герой попадає на Землю, перед його очима представ чаруючий танець багатьох квітів. Познайомився герой і з Лисом, який виглядає лялькою: його тіло складалося з чотирьох картонних частин. Та Принц хвилювався лише за свою Троянду, і, щоб повернутися до неї, він зустрічається зі Змієм, який допоміг звільнитися його душі від тіла.

Такий синтез різних театрів виявився приреченим на успіх, бо глядачам було неможливо відвернути увагу від вистави. Опрацьовано кожну деталь балету: перед сценами диктор розповідав події, щоб дітям та тим, хто не читав повість, було зрозуміло про що йдеться; створено яскраві костюми та грим; оформлення балету не обійшлося без використання малюнків самого Екзюпері, а кожна картина також супроводжувалася відео проекцією. В цьому допоміг Олександр Лапін, який є водночас оперним солістом та театральним художником. Над хореографією та постановою працював французький

балетмейстер Йохан Нус. Він зумів поєднати хореографічні композиції та створення танцювальних образів, спочатку задуманих Екзюпері. «Спираючись в балеті на класичну хореографію, я хотів розширити межі танцю, впроваджуючи елементи нової техніки, а також своєрідний інтерактив, створити яскравих героїв, які припадуть глядачам до душі», - говорить Йохан Нус. Були підібрані шедеври світової класики: твори А. Вівальді, Й. Баха, П. Чайковського, К. Сен-Санса, Арама Хачатуряна, а також твори композиторів ХХ століття, засновані на класичних традиціях – француза Еріка Саті і кубинця Ернесто Лекуоні. Володимир Гаркуша, диригент-постановник балету, вважає, що дітей треба виховувати на класичній музиці. Кожен з працюючих над балетом, зробив свій вклад. І навіть у моменти, коли в оркестрі звучало не все зібрано, дія на сцені перекривала всі недоліки.

В творі підіймається тема смерті, але акцент зроблено на темі кохання до життя. Це змушувало кожного глядача замислитися над щастям та пошуком його в нашому повсякденному існуванні. Постановка являє собою симбіоз хореографії, живого вокалу, акторської майстерності, елементів лялькової вистави та динамічних проєкцій, як у кінематографі. Не випадково кажуть, що все велике складається з більш дрібних деталей. Все це допомогло донести до глядачів головну думку твору, що важливо не втратити дитячу чистоту сприйняття світу, не розучитися любити і дружити в щоденній метушні та пам'ятати про тих, хто любить нас.